

OZNÁMENIE KOMISIE

Usmernenia podľa článku 13 ods. 7 smernice o audiovizuálnych mediálnych službách týkajúce sa výpočtu podielu európskych diel v katalógoch služieb na požiadanie a vymedzenia nízkej sledovanosti a nízkeho obratu

(2020/C 223/03)

I. SÚVISLOSTI

V smernici o audiovizuálnych mediálnych službách⁽¹⁾ (ďalej len „smernica o AVMS“) sa stanovujú posilnené pravidlá na podporu európskych diel. V článku 13 ods. 1 sa vymedzuje, že poskytovatelia audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie (ďalej len „služby na požiadanie“ alebo „služby videa na požiadanie“) musia „zabezpečiť vo svojich katalógoch minimálne 30 % podiel európskych diel a zaistiť zdôraznenie týchto diel“.

V článku 13 ods. 2 smernice o AVMS sa stanovuje, že „[a]k členské štáty vyžadujú, aby poskytovatelia mediálnych služieb, na ktorých sa vzťahuje ich právomoc, finančne prispievali na tvorbu európskych diel [...], môžu takéto finančné príspevky [...] vyžadovať aj od poskytovateľov mediálnych služieb, ktorí sa zameriavajú na divákov na ich území, ale sú usadení v iných členských štátoch“. Takéto príspevky „musia byť primerané a nediskriminačné“.

V článku 13 ods. 6 smernice o AVMS sa stanovujú povinné výnimky z povinností podľa článku 13 ods. 1, ako aj z možných požiadaviek podľa článku 13 ods. 2 pre spoločnosti s nízkym obratom alebo nízkou sledovanosťou. Ako sa objasňuje v odôvodnení 40, zámerom týchto výnimiek je zaistiť, aby povinnosti týkajúce sa podpory európskych diel neohrozovali vývoj trhu a umožňovali vstup nových subjektov na trh.

Podľa článku 13 ods. 7 smernice o AVMS je zámerom tohto dokumentu poskytnúť usmernenia týkajúce sa:

- a) výpočtu podielu európskych diel v katalógoch poskytovateľov služieb na požiadanie a
- b) vymedzenia nízkej sledovanosti a nízkeho obratu v kontexte uvedených výnimiek.

Tieto usmernenia nie sú záväzné. Počas ich vypracovania Komisia náležite konzultovala s kontaktným výborom v súlade s požiadavkami článku 13 ods. 7 V rozsahu, v akom sa môže v týchto usmerneniach vykladať smernica o AVMS, nemá pozícia Komisie vplyv na žiadny výklad tejto smernice Súdnym dvorom Európskej únie.

II. VÝPOČET PODIELU EURÓPSKÝCH DIEL

1. Výpočet podľa titulov

Na trhu s lineárnymi audiovizuálnymi mediálnymi službami (televízne vysielanie) sa podiel európskych diel v programovej štruktúre prevádzkovateľov vysielania vypočítava podľa vysielacieho času. V článku 16 smernice o AVMS sa uvádza, že prevádzkovatelia vysielania musia pre európske diela rezervovať väčšinový podiel svojho vysielacieho času. To sa jasne prejavuje v časovo limitovanom charaktere lineárnych služieb, kde možno v rovnakom čase a počas určeného obdobia odvysielať len obmedzený počet programov. Aspekt dĺžky trvania teda konkrétne súvisí s inherentnými vlastnosťami služieb televízneho (lineárneho) vysielania, ktoré svoje programy plánujú podľa denných (24-hodinových) harmonogramov.

Takéto obmedzenia sa nevzťahujú na poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb (videa) na požiadanie. V prípade služieb na požiadanie začlenenie istého programu nezávisí od dostupnosti časového intervalu v programovej štruktúre. Začlenenie konkrétneho programu konkrétnej dĺžky do katalógu navyše nevedie k vylúčeniu/nahradeniu iného programu podobnej dĺžky. Inak povedané, poskytovatelia videa na požiadanie nevytvárajú svoje katalógy na základe faktorov súvisiacich s časom, ale na základe atraktívnosti potenciálne veľkého počtu individuálnych programov sprístupnených používateľom.

Podobne je to aj z hľadiska používateľa, keď výber sledovaného programu dostupného v katalógoch služieb na požiadanie nie je obmedzený časovo v tom zmysle, že sledovanie určitého programu neznamena zrieknutie sa sledovania iného programu dostupného v tom istom čase. Podstata služieb videa na požiadanie spočíva práve v slobode používateľa vybrať si a sledovať konkrétny program z katalógu v zvolenom čase a koľkokrát chce.

⁽¹⁾ Na účely týchto usmernení sa odkazy na smernicu o AVMS chápu ako odkazy na smernicu 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správny opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1), zmenenú smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018 (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 69).

Keďže príslušné rozhodnutia poskytovateľov služieb videa na požiadanie aj ich používateľov sa sústreďujú na jednotlivé programy (napríklad na základe vnímanej kvality, atraktívnosti, vkusu), Komisia sa domnieva, že v prípade služieb videa na požiadanie je vzhľadom na vlastnosti európskych diel vhodnejšie vypočítať ich podiel v katalógoch na základe titulov a nie vysielacieho času (času sledovania).

Výber titulov v katalógoch ako relevantná merná jednotka v protiklade k času/trvaníu obsahu má oporu aj v ďalších faktoroch. Po prvé, výpočet podielu európskych diel podľa titulov, a to v prípade filmov aj televíznych seriálov, je neutrálnejší, pokiaľ ide o výber programov, ktoré poskytovatelia videa na požiadanie uvedú v katalógoch. Výpočet podľa dĺžky trvania by mohol poskytovateľov stimulovať k tomu, aby uprednostňovali európske diela s celkovou veľkou dĺžkou trvania (napr. seriály s veľkým počtom epizód), vďaka ktorým by jednoducho dosiahli 30 % podiel. Prostredníctvom neutrálnejšieho prístupu, teda výpočtu na základe titulov, sa pravdepodobne vytvorí rozmanitejšia ponuka európskych diel.

Po druhé, je pravdepodobné, že výpočet podľa titulov bude pre poskytovateľov videa na požiadanie menej náročný ako výpočet podľa dĺžky trvania. Dá sa predpokladať, že poskytovatelia videa na požiadanie majú skôr prehľad o počte európskych diel z celkového počtu diel dostupných vo svojich katalógoch ako o celkovom čase sledovania európskych diel v porovnaní s celkovým časom sledovania všetkých diel, ktoré sú dostupné v ich katalógoch.

Po tretie, výpočet podľa titulov pravdepodobne uľahčí aj monitorovanie a dohľad zo strany príslušných vnútroštátnych orgánov, pretože je jednoduchšie sledovať a overovať tituly než celkový čas sledovania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že 30 % podiel európskych diel v katalógoch služieb na požiadanie je vhodné vypočítavať na základe (celkového) počtu titulov v katalógu.

2. Čo predstavuje titul

V prípade kinematografických a televíznych filmov by sa mal každý film chápať ako titul v katalógu. Rôzne filmy v sérii ⁽²⁾ by sa takisto mali chápať ako rôzne tituly v katalógu.

Identifikácia toho, čo predstavuje titul, je zložitejšia v prípade televíznych seriálov alebo iných formátov prezentovaných v podobe seriálov (t. j. po epizódach). Epizódy televízneho seriálu sú zvyčajne zoskupené do rôznych sezón. V takýchto prípadoch vzniká otázka, či by mal jeden titul zodpovedať celému seriálu, jednej sezóne alebo jednej epizóde.

Komisia zastáva názor, že titul by mala tvoriť jedna sezóna seriálu. Výpočtom seriálov podľa sezón by sa zaistilo podobné zaobchádzanie ako s kinematografickými alebo televíznymi filmami. Jedna sezóna seriálu je zvyčajne výsledkom jednej a pokračujúcej tvorivej práce rovnakej skupiny autorov/audiovizuálnych odborníkov s jedným rozpočtom a počas jednotného časového obdobia. Uvedenie na trh a súvisiace propagačné činnosti sa navyše často týkajú jednotlivých sezón. Z týchto dôvodov by sa práce vykonané pri produkcii jednej sezóny seriálu mohli považovať za podobné prácam, ktoré sú bežne potrebné na produkciu filmu.

Výpočtom podľa sezón by sa navyše znížila prípadná tendencia poskytovateľov uprednostňovať európske diela s celkovou veľkou dĺžkou trvania (napr. seriály alebo iné formáty s veľkým počtom epizód) s cieľom dosiahnuť požadovaný podiel na úkor kratších diel s vyšším potenciálom obehu v členských štátoch (napr. kinematografické filmy alebo televízne seriály vysokej kvality) ⁽³⁾.

Na druhej strane môže mať istá audiovizuálna produkcia vyššie produkčné náklady v porovnaní s inými položkami v katalógu, napríklad pri významných priamych investíciách alebo nákladoch na licencie za vysokokvalitnú hranú tvorbu, kde má epizóda dĺžku trvania a produkčné náklady podobné kinematografickému filmu. V takýchto odôvodnených prípadoch by vnútroštátne orgány mohli takýmto dielam priradiť vyššiu váhu, napríklad na základe odôvodnenej žiadosti poskytovateľa.

⁽²⁾ Sériu treba chápať ako postupnosť súvisiacich filmov odohrávajúcich sa v tom istom fiktívnom svete.

⁽³⁾ Podľa štúdie Európskeho audiovizuálneho observatória sa v EÚ produkujú predovšetkým krátke formáty (hrané televízne tituly maximálne s 26 epizódami). Konkrétnejšie má 90 % všetkých hraných televíznych titulov najviac 26 epizód, z čoho 44 % sú televízne filmy (1 až 2 epizódy). Ich podiel je však obmedzený, tvoria len 33 % z celkového počtu titulov. Dlhoformátové televízne hrané programy naopak predstavujú len 10 % z počtu vyprodukovaných titulov, ale tvoria 67 % všetkých vyprodukovaných hodín hranej televíznej tvorby. V tej istej štúdii sa poukazuje na to, že kratšie formáty možno považovať za „vysokokvalitnú“ hranú televíznu tvorbu s potenciálom koprodukcie a vývozu, zatiaľ čo dlhé formáty majú všeobecne nižšie produkčné náklady a silnejšie národné zázemie a pravdepodobne menší potenciál cezhraničného využitia. Z tohto hľadiska by mohol mať výpočet podľa titulov pozitívny vplyv na obeh európskych diel so skutočným potenciálom cezhraničného využitia. Pozri G. Fontaine: *Produkcija hranej televíznej tvorby v Európskej únii (TV fiction production in the European Union)*, Európske audiovizuálne observatórium, Štrasburg, 2017.

3. Výpočet podľa národných katalógov

Niektorí poskytovatelia videa na požiadanie v Únii majú viaceré národné katalógy, ktoré majú rôzne zloženie v závislosti od domáceho trhu (členského štátu), na ktorý sa zameriavajú. Tituly domácich filmov možno nájsť v konkrétnom národnom katalógu poskytovateľa pre viaceré krajiny, a pritom nie sú dostupné (alebo sú dostupné len v značne obmedzenej miere) v katalógoch, ktoré ten istý poskytovateľ ponúka v iných členských štátoch (*). Preto je potrebné určiť, ako by sa mal v takýchto prípadoch vypočítavať podiel európskych diel.

Podstatou článku 13 ods. 1 smernice o AVMS je zaistiť, aby poskytovatelia videa na požiadanie aktívne prispievali k cieľu podpory kultúrnej rozmanitosti v Únii zabezpečením minimálneho podielu európskych diel vo svojej ponuke. Komisia zastáva názor, že tento cieľ možno účinne dosiahnuť len vtedy, keď sa 30 % podiel európskych diel zaistí v každom národnom katalógu ponúkanom poskytovateľmi videa na požiadanie, ktorí pôsobia vo viacerých krajinách. Tým sa zabezpečí, že diváci v každom členskom štáte, v ktorom takýto poskytovateľ ponúka národný katalóg, budú mať na výber požadované európske diela v požadovanom rozsahu. Tento prístup je výhodný aj z hľadiska toho, že pravdepodobne bude stimulovať obeh a dostupnosť európskych diel v celej Únii.

Je dôležité pamätať na to, že je úlohou krajiny pôvodu zaistiť, aby poskytovatelia služieb na požiadanie podliehajúci jej právomoci dodržiavali povinnosť zabezpečiť príslušný podiel európskych diel vo svojich katalógoch. Ak poskytovateľ videa na požiadanie patriaci pod právomoc istého členského štátu ponúka v iných členských štátoch odlišné národné katalógy, je zodpovednosťou tohto členského štátu s právomocou (t. j. krajiny pôvodu) presadzovať plnenie povinnosti týkajúcej sa podielu európskych diel vo všetkých rôznych národných katalógoch.

4. Časový rozmer

Skutočný podiel európskych diel v katalógoch videa na požiadanie sa môže každý deň meniť. Ak napríklad poskytovateľ videa na požiadanie pridá do svojho katalógu nový neeurópsky televízny seriál, môže sa tým dočasne znížiť celkový podiel európskych diel, až kým sa následne nepridajú ďalšie európske diela. Vzniká teda otázka, v ktorom časovom okamihu by sa mal zabezpečovať 30 % podiel. Od poskytovateľov sa môže vyžadovať zaistovanie súladu v každom časovom okamihu alebo priemerne za vopred určené obdobie. Druhý prístup by umožnil dočasné fluktuácie.

V smernici o AVMS sa neuvádza, ktorá z týchto dvoch metód by sa mala uprednostňovať. Obomi metódami by sa dosiahol požadovaný cieľ podpory kultúrnej rozmanitosti v katalógoch videa na požiadanie. Komisia sa teda domnieva, že členské štáty sa môžu slobodne rozhodnúť, ktorú metódu uplatnia pri monitorovaní súladu s článkom 13 ods. 1 smernice o AVMS. Pri rozhodovaní sa o metóde monitorovania by však členské štáty mali brať náležitý ohľad na potrebu znížovania administratívnej záťaže súvisiacej s dodržiavaním a presadzovaním práva a na potrebu zaistenia transparentnosti a právnej istoty pre poskytovateľov videa na požiadanie.

III. VYMEDZENIE NÍZKEJ SLEDOVANOSTI A NÍZKEHO OBRATU

1. Úvodné poznámky

Podľa odôvodnenia 40 smernice o AVMS by sa požiadavka podpory európskych diel nemala vzťahovať na poskytovateľov bez významného postavenia na trhu „[s] cieľom zabezpečiť, aby sa povinnosťami týkajúcimi sa podpory európskych diel neohrozil vývoj trhu a aby sa umožňoval vstup nových subjektov na trh“. Hoci sú uvedené faktory spoločné pre článok 13 ods. 1 aj článok 13 ods. 2, tieto ustanovenia prinášajú určité rozdiely, ktoré treba zvážiť:

- Je úlohou členského štátu pôvodu zaistiť, aby poskytovatelia služieb na požiadanie, na ktorých sa vzťahuje jeho právomoc, dodržiavali povinnosť zaistiť príslušný podiel európskych diel podľa článku 13 ods. 1 Zároveň je úlohou toho istého členského štátu pôvodu uplatňovať na takýchto poskytovateľov výnimky podľa článku 13 ods. 6.
- Situácia je odlišná v prípade článku 13 ods. 2 V tomto ustanovení sa uznáva možnosť členského štátu uložiť poskytovateľom usídleným v iných členských štátoch, ktorí sa však zameriavajú na divákov na jeho území, povinnosť finančných príspevkov, ktoré sú nediskriminačné a primerané. V tomto prípade je úlohou členského štátu, na ktorý sa poskytovatelia „zameriavajú“, uplatňovať vlastné právne predpisy o ukladaní takýchto príspevkov, ako aj výnimky podľa článku 13 ods. 6.

(*) C. Grece: *Filmy v katalógoch videa na požiadanie – pôvod, obeh a vek (Films in VOD catalogues – Origin, Circulation and Age)*, vydanie 2018, Európske audiovizuálne observatórium, Štrasburg, 2018.

Vzhľadom na rôzne právne kontexty je pri zvažovaní usmernení týkajúcich sa výnimiek podľa článku 13 ods. 6 vhodné zvážiť špecifiká týchto povinností. Treba pripomenúť najmä to, ako sa objasňuje v odôvodnení 36, že členské štáty majú právomoc uložiť finančné povinnosti poskytovateľom mediálnych služieb zameraných na ich území vzhľadom na „priamu súvislosť medzi finančnými záväzkami a rôznymi kultúrnymi politikami členských štátov“.

Pri vymedzovaní nízkej sledovanosti a nízkeho obratu je preto dôležité nájsť správnu rovnováhu medzi cieľom zachovania potrebného inovačného priestoru pre menšie audiovizuálne subjekty a cieľom podpory kultúrnej rozmanitosti formou primeraného financovania európskych diel v rámci kultúrnych politík členských štátov. Hoci sa teda v usmerneniach predpokladá, že spoločnosti s nízkym obratom alebo nízkou sledovanosťou, ako sú vymedzené ďalej, sú oslobodené od povinností podľa článku 13, možno budú potrebné určité dodatočné záruky v konkrétnych prípadoch, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie finančných príspevkov v záujme zabezpečenia udržateľnosti systémov financovania audiovizuálnej a filmovej tvorby.

2. Rozdiely medzi výnimkami stanovenými v práve Únie a vo vnútroštátnom práve

V článku 13 ods. 2 smernice o AVMS sa neharmonizujú povinnosti finančného prispievania na podporu európskych diel. V tomto ustanovení sa len uznáva, že členské štáty majú možnosť uplatňovať povinnosti prispievania prostredníctvom priamych investícií a poplatkov aj na cezhraničných poskytovateľov, ktorí sa zameriavajú na divákov na ich území, a to v súlade so zásadami nediskriminácie a proporcionality. Preto je v kompetencii členského štátu, ktorý sa rozhodne využiť túto príležitosť, vymedziť a uplatňovať súvisiace povinnosti.

Ak teda členský štát má zavedené alebo zavedie povinnosti poskytovateľov mediálnych služieb finančne prispievať na produkciu európskych diel a tieto povinnosti sa obmedzia na poskytovateľov usídlených v tomto členskom štáte, tieto usmernenia sa neuplatňujú. Nadobúdajú význam, keď daný členský štát bude tieto požiadavky uplatňovať aj na poskytovateľov, ktorí sa zameriavajú na divákov na jeho území, ale sú usídlení v iných členských štátoch. Zámerom výnimiek stanovených v článku 13 ods. 6 smernice o AVMS teda v žiadnom prípade nie je nahradiť výnimky stanovené na vnútroštátnej úrovni, ktorými sa vymedzuje rozsah povinností prispievania, ale poskytnúť záruky pre cezhraničných poskytovateľov.

Usmernenia uvedené v tomto oddiele teda nemajú vplyv na slobodu členského štátu, na ktorý sú služby zamerané, určiť na vnútroštátnej úrovni rôzne prahové hodnoty platné pre poskytovateľov, na ktorých sa vzťahuje jeho právomoc.

Treba poznamenať, že členské štáty uplatňujúce povinnosti finančných príspevkov aj na poskytovateľov usídlených v iných členských štátoch musia rešpektovať zásadu nediskriminácie. Ak teda majú zavedené alebo zavedú výnimky na vnútroštátnej úrovni, ktoré sa vzťahujú na poskytovateľov usídlených na ich území, tieto výnimky sa musia nediskriminačne uplatňovať aj na cezhraničných poskytovateľov, a to dokonca aj vtedy, keď sú prahové hodnoty vyššie ako prahové hodnoty uvedené v týchto usmerneniach.

3. Nízky obrat

Pokiaľ ide o prahovú hodnotu nízkeho obratu, ktorá by mohla slúžiť ako základ na určenie výnimky podľa článku 13 ods. 6, Komisia odkazuje na odporúčanie 2003/361/ES týkajúce sa vymedzenia mikropodnikov, malých a stredných podnikov⁽⁵⁾.

Na základe stanoveného prístupu k tvorbe politík by sa mikropodniky mali apriórne vylúčiť z rozsahu pôsobnosti navrhovaného právneho predpisu, pokiaľ sa nepreukáže nevyhnutnosť a proporcionality ich zahrnutia do rozsahu⁽⁶⁾. Komisia sa preto domnieva, že prahová hodnota nízkeho obratu by sa mohla stanoviť odkazom na koncepciu mikropodnikov vypracovanú v uvedenom odporúčaní Komisie, najmä na základe prahovej hodnoty obratu použitej vo vymedzení mikropodnikov (t. j. podniky s celkovým ročným obratom nepresahujúcim 2 milióny EUR). Ročný obrat podnikov by sa mal určovať v súlade s ustanoveniami uvedeného odporúčania Komisie, čím sa zohľadní aj obrat partnerských a prepojených podnikov⁽⁷⁾.

Mikropodniky môžu byť vzhľadom na svoju obmedzenú veľkosť a obmedzené zdroje mimoriadne zasiahnuté regulačnými nákladmi. Ak sa mikropodniky vylúčia z uplatňovania povinností zameraných na podporu európskych diel (článok 13 ods. 1 a článok 13 ods. 2), nebude sa brániť vstupu nových subjektov na trh. Tento prístup je teda v súlade s cieľom stimulovania vytvárania nových podnikov a podpory vývoja trhu.

⁽⁵⁾ Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 týkajúce sa vymedzenia mikropodnikov, malých a stredných podnikov [oznámené pod číslom dokumentu C(2003) 1422] (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/key_docs/docs/meg_guidelines.pdf.

⁽⁷⁾ Pozri najmä články 3 a 6 odporúčania.

V odôvodnení 40 smernice o AVMS sa súčasne stanovuje, že „na stanovenie nízkeho obratu by sa mali vziať do úvahy rozdielne veľkosti audiovizuálnych trhov v členských štátoch“. V niektorých členských štátoch je veľkosť vnútroštátnych trhov napríklad na úrovni niekoľkých miliónov EUR, zatiaľ čo vo viacerých ďalších prípadoch je hodnota takýchto trhov výrazne pod úrovňou desiatich miliónov EUR. Na týchto trhoch sa dá predpokladať, že aj mikropodniky majú významné postavenie na trhu.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa Komisia domnieva, že členské štáty s menšími vnútroštátnymi audiovizuálnymi trhmi by mali mať možnosť určiť si nižšie prahové hodnoty obratu. Na základe celkových charakteristík trhu by takéto nižšie prahové hodnoty mohli byť odôvodnené a primerané za predpokladu, že výnimku budú mať podniky, ktorých podiel na celkových príjmoch na dotknutých vnútroštátnych audiovizuálnych trhoch je menej ako 1 %.

4. Nízka sledovanosť

4.1. Služby videa na požiadanie

4.1.1. Metodika

Podľa odôvodnenia 40 smernice o AVMS „[n]ízku sledovanosť je možné stanoviť napríklad na základe času sledovania alebo predaja, v závislosti od povahy služby [...]“. Pri lineárnych službách sa sledovanosť tradične meria podľa času sledovania. Koncepcia sledovanosti videa na požiadanie zatiaľ nie je určená a členské štáty nemajú k dispozícii žiadne štandardizované odvetvové merania. Neexistujú teda žiadne dostupné údaje o sledovanosti, ktoré by boli overené tretou stranou a na základe ktorých by bolo možné skontrolovať, či sledovanosť konkrétneho poskytovateľa videa na požiadanie je nízka. Hoci sa táto situácia v budúcnosti môže zmeniť, v tejto fáze je predsa len potrebné vymedziť praktický spôsob určenia nízkej sledovanosti na účely článku 13 smernice o AVMS pre poskytovateľov videa na požiadanie.

Ako sa vysvetľuje v odôvodnení 40, koncepcia sledovanosti sa môže spájať „napríklad“ s predajom služieb. Keďže neexistujú žiadne stanovené odvetvové merania, Komisia sa domnieva, že najvhodnejším spôsobom merania sledovanosti v sektore videa na požiadanie je momentálne práve meranie podľa predaja služieb.

Hoci sa touto smernicou v zásade členským štátom nezakazuje používanie alternatívnych kritérií, predložené usmernenia sú zamerané na spôsob určovania sledovanosti poskytovateľov videa na požiadanie na základe predaja služieb.

V prostredí videa na požiadanie je zástupnou hodnotou takéhoto predaja počet používateľov/divákov konkrétnej služby. Sledovanosť by sa konkrétne mohla určovať na základe počtu aktívnych používateľov konkrétnej služby, napr. počtu platiacich predplatiteľov predplatených služieb videa na požiadanie, počtu jedinečných zákazníkov/jedinečných účtov používaných na získavanie diel v prípade transakčných služieb videa na požiadanie a počtu jedinečných návštevníkov v prípade reklamných služieb videa na požiadanie.

V prípade transakčných služieb videa na požiadanie sa za aktívnych používateľov môžu považovať napríklad používatelia, ktorí nadobudli aspoň jeden titul v katalógu počas určeného obdobia. V prípade reklamných služieb videa na požiadanie by sa sledovanosť mohla určiť ako priemer aktívnych používateľov počas určeného obdobia. V prípade predplatiteľov, ktorí platia za balíky služieb zahŕňajúce aj účet v službe videa na požiadanie, počet platiacich predplatiteľov týchto balíkov služieb ako celku nemusí presne vyjadrovať sledovanosť služieb videa na požiadanie, pretože niektorí z nich nemusia byť používateľmi videa na požiadanie. V takýchto prípadoch môžu vnútroštátne orgány použiť meranie na základe počtu používateľov, ktorí reálne pristúpili k videoobsahu služby v určenom časovom období. Vo všetkých týchto prípadoch by malo byť zohľadnené obdobie primerané a zmysluplné (t. j. nie príliš krátke), stanovené vopred a nemalo by byť náročné z hľadiska jeho uplatňovania.

V praxi by sa mala sledovanosť určovať z hľadiska podielu aktívnych používateľov dosiahnutých v príslušnej službe. Sledovanosť služby videa na požiadanie by sa mala určovať ako počet jej používateľov vydelený celkovým počtom používateľov (podobných) služieb videa na požiadanie na vnútroštátnom trhu a vynásobený hodnotou 100, aby sa dosiahol percentuálny podiel.

Keďže takýto podiel sledovanosti je dobrým ukazovateľom predaja a odráža postavenie dotknutej služby na trhu v tomto odvetví, poskytovatelia s malým počtom aktívnych používateľov by nemali významné postavenie na trhu, čím by vznikol dôvod na uplatnenie výnimky podľa článku 13 ods. 6 Tento spôsob je podobný aj výpočtu podielu sledovanosti televízie, ktorý sa vyjadruje počtom skutočných držiteľov televíznych prijímačov naladených na konkrétny kanál počas určeného obdobia v porovnaní s celkovým počtom televíznych prijímačov vo vzorke.

4.1.2. Prahová hodnota

Komisia sa zastáva názor, že za poskytovateľov s nízkou sledovanosťou by sa mali považovať poskytovatelia s podielom sledovanosti menej ako 1 % v danom členskom štáte. Táto prahová hodnota vyjadruje obmedzené používanie služieb takýchto používateľov v porovnaní s príslušnými vnútroštátnymi trhmi. Dôvodom môže byť napríklad to, že poskytovateľ je na vnútroštátnom trhu nový. Na základe dostupných údajov majú hlavní poskytovatelia predplatených služieb videa na požiadanie v Európe ⁽⁸⁾ zvyčajne podiel, ktorý je výrazne nad 1 % na vnútroštátnych trhoch, na ktorých pôsobia.

Vzhľadom na tieto skutočnosti Komisia považuje za vhodné v zásade oslobodiť od povinností podľa článku 13 tých poskytovateľov, ktorých podiel sledovanosti v dotknutom členskom štáte je menej ako 1 %.

Pokiaľ ide o článok 13 ods. 1, znamená to, že títo poskytovatelia sú svojím členským štátom pôvodu oslobodení od povinnosti dosahovania daného podielu v týchto katalógoch (zameraných na členský štát pôvodu alebo iné členské štáty), v prípade ktorých je ich podiel sledovanosti pod uvedenou prahovou hodnotou. Pokiaľ ide o článok 13 ods. 2, znamená to, že títo poskytovatelia sú členským štátom, na ktorý sú služby zamerané, oslobodení od finančného prispievania na produkciu európskych diel.

4.2. Lineárne audiovizuálne mediálne služby

V prípade lineárnych služieb je pojem sledovanosti už stanovený a služby merania sledovanosti existujú v niekoľkých členských štátoch. Vymedzenie nízkej sledovanosti by preto malo vychádzať z ukazovateľov, ktoré sú už prijaté a ktoré sa používajú v súvislosti so smernicou o AVMS, konkrétne denný podiel sledovanosti ⁽⁹⁾ vypočítavaný za referenčný rok.

Z hľadiska prítomnosti iných než domácich poskytovateľov je trh s lineárnymi službami odlišný od trhu s videom na požiadanie. V prípade videa na požiadanie na vnútroštátnych trhoch do veľkej miery dominujú iní než domáci poskytovatelia. To v prípade lineárnych služieb neplatí. Hlavnými subjektmi sú zvyčajne televízne skupiny, ktoré na svojich domácich trhoch všeobecne získavajú celé alebo veľké časti podielu sledovanosti. Podľa nedávnej štúdie je audiovizuálny trh EÚ charakterizovaný obmedzeným počtom televíznych kanálov, ktoré získavajú veľkú časť sledovanosti. Drvivá väčšina kanálov má malý podiel na sledovanosti: len 5 % televíznych kanálov má podiel sledovanosti nad 10 % a približne 80 % televíznych kanálov v ľubovoľnej krajine Únie má sledovanosť maximálne 2 % ⁽¹⁰⁾.

Prahová hodnota nízkej sledovanosti by sa mohla určiť s ohľadom na prítomnosť a postavenie kanálov na trhu s lineárnymi audiovizuálnymi mediálnymi službami z hľadiska sledovanosti. Ak sa teda vezmú do úvahy charakteristické vlastnosti trhu s lineárnymi službami, za kanály s nízkou sledovanosťou v zmysle článku 13 ods. 6 smernice o AVMS by sa mali považovať cezhraničné kanály s podielom sledovanosti do 2 % v príslušnom členskom štáte ⁽¹¹⁾. Najmä v prípade poskytovateľov s viacerými zacielenými kanálmi môžu členské štáty pri uplatňovaní výnimky zvažovať celkové postavenie poskytovateľa na vnútroštátnom trhu ⁽¹²⁾.

5. Úpravy na zohľadnenie špecifického charakteru finančných príspevkov

V článku 13 ods. 2 smernice o AVMS sa uvádzajú dva druhy povinných finančných príspevkov na produkciu európskych diel, a to priame investície do audiovizuálneho obsahu a príspevky do národných fondov (poplatky). Komisia zastáva názor, že pri určovaní vhodných prahových hodnôt by sa mali vziať do úvahy aj odlišné vplyvy týchto druhov povinností na cezhraničných poskytovateľov. Priame investície (napr. produkcia, koprodukcija, nadobudnutie práv na diela) vzhľadom na odlišnú mieru finančnej angažovanosti a súvisiacich rizík zvyčajne predpokladajú vyššie podnikateľské úsilie než platba poplatku. Splnenie povinnosti investovania závisí aj od dostupnosti európskych diel vrátane produkčných projektov, do ktorých by poskytovateľ mohol dostupné zdroje investovať.

⁽⁸⁾ Pozri napríklad správu Hlavné skupiny „over-the-top“ predplatených služieb videa na požiadanie v Európe podľa odhadovaného počtu predplatiteľov (*Main OTT SVOD groups in Europe by estimated number of subscribers*) (december 2018), zverejnenú v rámci ročenky Európskeho audiovizuálneho observatória z roku 2019, Štrasburg, december 2018.

⁽⁹⁾ Pozri Revidované usmernenia na monitorovanie uplatňovania článkov 16 a 17 smernice o audiovizuálnych a mediálnych službách (AVMS) [*Revised guidelines for monitoring the application of Articles 16 and 17 of the Audiovisual and Media Services (AVMS) Directive*], Doc CC AVMSD (2011) 2, s. 3.

⁽¹⁰⁾ A. Schneeberger: Internacionalizácia trhov televíznych divákov v Európe (*The internationalisation of TV audience markets in Europe*), Európske audiovizuálne observatórium, Štrasburg, 2019, s. 16.

⁽¹¹⁾ Pre takéto trhy sú typické veľmi významné podiely niekoľkých kanálov (80 % podielu sledovanosti zvyčajne pripadá na 20 % kanálov) a vysoký počet kanálov s malou sledovanosťou (80 % televíznych kanálov v Európe má priemerný podiel sledovanosti maximálne 2 %).

⁽¹²⁾ Môžu posúdiť, či poskytovateľ celkovo patrí medzi najväčších poskytovateľov s 80 % podielom sledovanosti v krajine.

Komisia chápe, že v niektorých členských štátoch, a to v závislosti najmä od veľkosti a štruktúry audiovizuálneho trhu, sa môže považovať za dôležité uplatňovať povinnosť finančného príspevku aj na služby na požiadanie s obratom do 2 miliónov EUR alebo s podielom sledovanosti menej ako 1 %, ako aj na cezhraničné lineárne služby s podielom na sledovanosti do 2 %, najmä služby platenej televízie, pretože ich postavenie na vnútroštátnych trhoch sa stále môže považovať za dôležité. S cieľom riešiť takéto situácie sa členské štáty môžu rozhodnúť uplatňovať nižšie prahové hodnoty, a to v náležite odôvodnených prípadoch a v súlade so svojimi cieľmi kultúrnej politiky vrátane cieľa zaručiť udržateľnosť národných systémov financovania audiovizuálnej a filmovej tvorby.

V týchto prahových hodnotách a stanovených finančných príspevkoch by sa mala zohľadňovať finančná kapacita služby, mala by sa rešpektovať zásada nediskriminácie a proporcionality, nemal by sa ohrozovať vývoj na trhu a mal by sa umožňovať vstup nových subjektov na trh.

Pokiaľ ide o povinnosť priamych investícií cezhraničných poskytovateľov, Komisia vyzýva členské štáty, najmä štáty s väčšími audiovizuálnymi trhami, aby zväzili aj výnimku pre podniky s celkovým obratom nad 2 milióny EUR ⁽¹³⁾, a to stanovením vyššej prahovej hodnoty, alebo im prípadne môžu stanoviť menej náročné povinnosti investovania. Môžu pritom zohľadniť najmä možné ťažkosti spojené s hľadaním audiovizuálnej produkcie, do ktorej by sa v dotknutom členskom štáte dali dostupné zdroje investovať.

IV. PROCEDURÁLNE POZNÁMKY

Hoci vykonávanie článku 13 ods. 1 a článku 13 ods. 2 smernice o AVMS je zodpovednosťou vnútroštátnych orgánov, nabádajú sa k aktívnej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi ostatných členských štátov v oblastiach, ktorými sa tieto usmernenia zaoberajú. Táto spolupráca môže byť opodstatnená najmä vzhľadom na získavanie príslušných údajov alebo informácií a na obmedzenie rizík odlišného výkladu zo strany vnútroštátnych orgánov. Vhodným fórom na uľahčenie takejto spolupráce by mohla byť skupina európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby (ERGA).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa národné regulačné orgány vyzývajú, aby si vymieňali informácie, údaje a najlepšie postupy so skupinou ERGA a aby diskutovali o všetkých problémoch, s ktorými sa pri uplatňovaní týchto usmernení stretnú. V tejto súvislosti by skupina ERGA mala Komisiu upozorniť na významné problémy v prístupoch národných regulačných orgánov. Komisia bude kontaktný výbor pre smernicu o AVMS informovať o takomto vývoji.

V rámci povinností podávania správ podľa článku 13 ods. 4 smernice o AVMS by členské štáty mali informovať Komisiu o uplatňovaní týchto usmernení.

⁽¹³⁾ Vypočítané v súlade s ustanoveniami už citovaného odporúčania Komisie 2003/361/ES týkajúceho sa vymedzenia mikropodnikov, malých a stredných podnikov.